

# Riksdagen

## Uppteckningar

### vid EU-nämndens sammanträden

#### 2019/20:9

Torsdagen den 17 oktober

---

#### § 1 Europeiska rådet

Statsrådet Hans Dahlgren

Information om brexit under Europeiska rådet den 17 oktober 2019

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi öppna dagens sammanträde. Föredragningslistan är kort, nämligen information om brexit från statsrådet Hans Dahlgren.

Anf. 2 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Fru ordförande! Jag ska försöka berätta lite grann om vad vi har fått veta nu under förmiddagen.

När den här dagen började i Bryssel var det fortfarande oklart om det skulle gå att nå en överenskommelse mellan de brittiska förhandlarna och våra förhandlare från kommissionen. Det var någon utestående fråga, rapporterades det på morgonen. Sedan var det ganska tyst, och sedan kom beskedet att det nu finns ett avtal mellan våra förhandlare och de brittiska förhandlarna. Kommissionen, som har förhandlat för oss, säger att detta är ett avtal som är acceptabelt och rekommenderar Europeiska rådet att ställa sig bakom överenskommelsen.

Innehållet följer i princip de linjer som vi har hört om de senaste dagarna. Vi tittar nu noggrant på texterna, och så långt vi har kunnat se hittills är vår bedömning att det inte finns någonting i denna lösning som vi inte kan acceptera och att den ligger inom det mandat som finns för brexitfrågan.

Jag satt just på ett möte med den irländske premiärministern Leo Varadkar, och hans bedömning var att det vi nu har framför oss faktiskt inte är så olikt den överenskommelse som Europeiska unionen hade med Theresa Mays regering på sin tid. Den stora utestående frågan är om Boris Johnson kan få igenom avtalet i sitt parlament på lördag eller i nästa vecka. Innehållsmässigt är dock detta ett avtal som vi kan rekommendera, sa Varadkar.

Jag ska säga några ord om innehållet i den lösning som nu har presenterats.

När det gäller tullfrågan blir Nordirland kvar i Storbritanniens tullterritorium, men eftersom det är Europeiska unionens tullregelverk som ska tillämpas också på Nordirland kommer kontrollerna att ske vid den yttre gränsen, med andra ord i Irländska sjön. Det ska inte behövas några kontroller på gränsen mellan Nordirland och republiken Irland. I praktiken kommer alltså Nordirland genom detta arrangemang att

integreras i alla relevanta delar av EU:s regelverk, inklusive tullfrågor och momsfrågor.

När det gäller frågan om Nordirlands parlament ska kunna ge sitt samtycke till avtalet och kunna ompröva det vid olika tidpunkter är uppgörelsen nu att man ska ge en sådan möjlighet att förlänga avtalet efter fyra år – inte att de har ett inflytande nu över huruvida det ska antas men att man efter fyra år ska kunna bestämma, med enkel majoritet, om en förlängning eller bestämma sig för att avsluta det hela.

Om man kan få ett brett stöd för att fortsätta – jag tror att det i avtalet kallas cross-community support – kommer denna modell att förlängas med åtta år i stället för fyra år. Skulle det bli ett negativt beslut, alltså att man bestämmer sig för att man inte ska göra detta längre, blir det en avkylningsperiod, så att säga, på två år för att förbereda den gränsregim som ska ta över. Är det så att man inte kan fatta några beslut alls, till exempel om parlamentet, stormont, liksom nu inte skulle vara verksamt, fortsätter modellen ändå. Under alla förhållanden kommer detta alltså att vara i sex års tid, med stora möjligheter att fortsätta. Den irländske premiärministern menade att han förväntar sig att nordirländarna kommer att tycka att detta är en bra ordning som de vill behålla.

Detta är de två huvudfrågorna – tullfrågan och det här med samtycke.

Sedan finns det också en politisk deklaration fogad till avtalet. Där är det i princip de frågor som vi har haft tidigare i våra resonemang med britterna som är med. De justeringar som har gjorts är ungefär de väntade och acceptabla för Sverige.

Vi har ju hört ett tag att britterna inte ville vara så noga med att skriva in i den politiska deklarationen att man ska ha ett level playing field, alltså en jämn spelplan, med jämförbara villkor när det gäller skatter, konkurrenslagstiftning, arbetsmiljövillkor och så vidare. Där verkar den senaste texten nu ha precis samma praktiska innebörd som den haft tidigare.

Vi har också haft en fråga om deltagande i gemensamma försvarsinsatser från britternas sida när de lämnar unionen. Där har vi nu en ny text som något mer markerar den brittiska suveräniteten, alltså att de får en frivillighet när det gäller att delta. Och den frivilligheten är ju ett faktum redan i dag.

Förenklat kan man säga att det är två justeringar som har gjorts. Den ena är på tullsidan, där britterna har gett med sig och accepterar att Nordirland i praktiken inte bara är en del av den inre marknaden utan också en del av EU:s tullområde, medan vi på EU-sidan har backat när det gäller tidsgränsen. Vi har ju tidigare tyckt att det var angeläget att man har en garanti som gäller i stort sett forever. Nu blir det alltså en möjlighet för parlamentet i Nordirland att ompröva den efter fyra år. Detta har vi som sagt menat framför allt är för irländarnas egen skull, och om den irländske premiärministern kan acceptera det har vi inte heller tyckt att det varit svårt att säga ja.

Till sist vill jag säga några ord om den fortsatta processen, som ju också konkret berör EU-nämnden.

På lördag är det meningen att det här förslaget ska debatteras i underhuset och förhoppningsvis röstas igenom. Detta är dock det stora frågetecknet. Det är ingenting som vi råder över här i Bryssel. Det ska bli intressant att höra hur Boris Johnson, när diskussionen senare tar fart i

Europeiska rådet, bedömer läget i parlamentet. Det är som sagt den stora utestående frågan.

2019/20:9  
17 oktober

Blir det grönt ljus från London på lördag kommer Coreper att träffas på söndag morgon. Sedan ska rådet fatta beslut, med en skriftlig procedur, om att skicka frågan vidare till Europaparlamentet. Där kommer förstås också EU-nämnden in innan det formella beslutet fattas. Deadline för denna skriftliga procedur blir sannolikt redan söndag kväll eller måndag morgon. Orsaken till att det är väldigt pressade tidsramar här är att man vill få till ett beslut som kan gå till Europaparlamentet redan på måndag. Det börjar ju en ny plenarsession där på måndag eftermiddag, och då vill man gärna att avtalet ska kunna godkännas av parlamentet där.

När väl parlamentet har fattat sitt beslut någon gång nästa vecka ska rådet sedan allra sist fastställa beslutet. Innan det beslutet tas av rådet kommer EU-nämnden in igen.

Det var min information om vad som har hänt här i dag.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Har vi någon reaktion från Europaparlamentet än? Och finns det någon kontrovers mellan medlemsländerna som du känner till i dagsläget, eller är alla med på detta?

Anf. 4 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Jag har inte uppfattat någon reaktion från Europaparlamentet ännu, så den frågan kan jag inte svara på. När det gäller medlemsstaterna är det enda jag hört att man från spansk sida varit noga med att betona att den speciella abrovink som finns när det gäller Gibraltar inte får glömmas bort. Detta tror jag dock inte blir någonting som kommer att välta den här överenskommelsen.

Anf. 5 PÅL JONSON (M):

Fru ordförande! Det är bra om den politiska deklarationen är intakt och det blir level playing field. Om nu avtalet faller i House of Commons på lördag, går vi då linjärt mot en hård brexit? Är detta den sista överenskommelse som EU kommer att presentera? Har man gjort några sådana utfästelser?

Anf. 6 Statsrådet HANS DAHLGREN (S):

Jag tror inte att man ska utgå från att vi går mot en hård brexit. Det är någonting som vi vill undvika så gott vi kan. Det finns ju en lag i Storbritannien som säger att om det brittiska parlamentet inte har godkänt ett avtal senast på lördag kommer den brittiske premiärministern att behöva skriva ett brev till Europeiska rådets ordförande och begära en förlängning av utträdestiden till den 31 januari. Det kan förstås hända mycket inrikespolitiskt i Storbritannien som kan ge goda skäl för Europeiska unionens övriga medlemmar att gå med på en sådan förlängning. Det kan annonseras ett nyval. Det kan bli en misstroendeförklaring. Vi har ett stort oppositionsparti som gärna vill ha en folkomröstning. Det finns flera optioner. Det skulle nog föra för långt att spekulera i den mest sannolika av de utgångarna.

2019/20:9  
17 oktober

---

Vår förhoppning är förstås att det nu ska bli ett ordnat utträde i linje med den överenskommelse som har träffats mellan förhandlarna i dag.

Anf. 7 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket för informationen.

# Innehållsförteckning

2019/20:9

17 oktober

---

## § 1 Europeiska rådet

|                                           |          |
|-------------------------------------------|----------|
| .....                                     | <b>1</b> |
| Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....                   | 1        |
| Anf. 2 Statsrådet HANS DAHLGREN (S) ..... | 1        |
| Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....                   | 3        |
| Anf. 4 Statsrådet HANS DAHLGREN (S) ..... | 3        |
| Anf. 5 PÅL JONSON (M).....                | 3        |
| Anf. 6 Statsrådet HANS DAHLGREN (S) ..... | 3        |
| Anf. 7 ORDFÖRANDEN.....                   | 4        |